

Abstrakt

Cílem této práce je ukázat, jakou roli hrála v procesu formování polského národa šlechtická kultura. Polská šlechta a její kultura jsou považovány za celkem ojedinělý případ ve vztahu k ostatním evropským zemím. Podle odhadů řady badatelů se procentuální podíl šlechty v tehdejší polské společnosti pohyboval v rozmezích 9-10%. Tato skutečnost musela mít ohromný význam při vzniku celonárodní polské kultury. Naše tázání se nejdříve zaměří na samotný vznik šlechtické demokracie, spolu s mýty a tradicemi polské šlechty. Silný vliv na polský patriotismus měla podle Walického nejen šlechtická demokracie, ale také romantismus, kterému je věnována nemalá část v tomto textu. Zmíníme zde také základní koncepce vzniku národa a nacionalismu. Těžištěm práce je totiž sledování průběhu rané fáze procesu formování polského národa. Z hlediska posouzení a ocenění významu kultury šlechty má 19. století zásadní význam. V této době mimo jiné dochází k modernizaci některých prvků kultury, které jsou dědictvím šlechty. Ty jsou pak následně vstřebány a stávají se součástí nové kultury, kultury celonárodní. V závěrečné fázi pak představíme ty nejtrvalejší elementy šlechtické kultury a jejich přítomnost v životě Polska 19. a 20. století. Na základě výzkumu role národní kultury, respektive kultury šlechtické, se pokusíme vyvrátit či potvrdit kulturalistickou koncepci procesu formování národa.

Klíčová slova: polská šlechta, národ, polská kultura, tradice, šlechtická demokracie, patriotismus, romantismus, dědictví šlechty, 19. století